

Тұмауға қарсы вакцинация туралы ақпарат

Қазақстанда тұмауға қарсы вакцинация басталатынын еске саламыз.

Тұмау - тұмау вирусынан туындаған тыныс алу жолдарының жедел жұқпалы ауруы. Жіті респираторлық вирустық инфекциялар (ЖРВИ) тобына кіреді. Ол мезгіл-мезгіл эпидемия түрінде таралады. Аурудың алдын алудың ең тиімді әдісі вакцинация болып табылады.

Екпелер тіркелген жеріндегі емханаларда жасалады. Емханаға барған кезде пациентті учаскелік дәрігер қарайды, инфекциялық науқастармен немесе коронавирустық инфекциямен ауыратындармен шағымдардың, байланыстардың бар - жоғына сауалнама жүргізіледі, температура өлшенеді. Егер қарсы көрсетілімдер болмаса, пациент тұмауға қарсы вакцинация алу үшін егу кабинетіне жіберіледі. Вакцинациядан кейін науқас бақылау үшін жарты сағат бойы емханада қалады. Одан әрі учаскелік қызмет екі күн ішінде бейне қоңырау бойынша пациенттің жағдайына бақылау жүргізеді.

ТМҚКК бойынша тіркелу мәртебесін нақтылау үшін сақтандырылған клиенттер 8 800 080 76 76 телефоны бойынша Медикер бірыңғай колл орталығына жүгіне алады.

Жыл сайын Қазақстанда ЖРВИ - дің 500 мыңнан 1 млн-ға дейінгі жағдайы тіркеледі, ЖРВИ-мен ауыратындардың негізгі үлесін 14 жасқа дейінгі балалар құрайды - 64,2%. Бұл ретте ағымдағы эпидемиялық маусым COVID-19 бойынша қалыптасқан эпидемиологиялық жағдайға байланысты алаңдаушылық туғызады. COVID-19 әлі де тіркелуіне байланысты тұмауға қарсы салыстырулар жасалды. Біріншіден, COVID-19 және тұмау вирустары аурудың ұқсас көрінісіне ие. Яғни, екеуі де тыныс алу ауруын тудырады, бұл асимптоматикалық немесе жеңіл түрлерінен ауыр және өлімге дейінгі көптеген аурулар түрлері. Екіншіден, екі вирус та байланыс, ауа тамшылары арқылы беріледі. Нәтижесінде, қол гигиенасы және тыныс алу этикетін сақтау сияқты денсаулық сақтаудың бірдей шаралары (шынтаққа немесе майлыққа жөтелу және тіннен тез арада құтылу) инфекцияның алдын алуы үшін маңызды.

ЖРВИ (тұмауға ұқсас аурулар) және тұмаудың эпидемиялық маусымы қазан айында басталып, мамырға дейін жалғасады. Алдағы маусымда Қазақстанда тұмау үш штаммның жұмыс істеуімен белгіленеді: А (H1N1) - Гуандун-Маонань, А (H3N2) - Гонконг, сондай - ақ В - Вашингтон, олар ДДҰ ұсынымы бойынша Қазақстанда қолданылатын үш валентті вакцинаның құрамына енгізілді.

Нарықта ресейлік «Гриппол плюс» (ол бюджет есебінен сатып алынған) және нидерландтық «Инфлювак» шығарған үшвалентті вакциналары ұсынылған.

Вакцинаны халықтың келесі санаттары тегін ала алады:

- созылмалы аурулары бар 18 жасқа дейінгі балалар;
- медицина қызметкерлері; - жүкті әйелдер (жүктіліктің 2-3 триместрі);
- жабық үлгідегі мекемелердегі адамдар (балалар үйі, жетімдер үйі, мектепинтернат);
- мүгедек ересектер және созылмалы аурулары бар балалар;
- 60 жастан асқан қарт адамдар.

Вакцинация кезінде ағзаға инфекциялық агенттің бөлшегі енгізіледі. Вакцинадағы инфекциялық агент ауруды тудырмайды, бірақ денені антиденелер шығаруға ынталандыруы мүмкін.

Вакцинацияға қарсы көрсетілімі болатын адамдар тобы бар.

Егер адамда жедел вирустық инфекция болса - тамақ ауруы, жөтел, дене қызуы болса, онда сіз вакцинация ала алмайсыз! Созылмалы аурулардың өршуі кезінде вакцинадан уақытша бас тарту қажет. Осы және басқа жағдайларда науқастар сауыққаннан немесе созылмалы ауру тұрақты жақсарғаннан кейін вакцинацияланады.

Вакцинацияға қарсы көрсеткіштер - бұл алдыңғы екпелерге, тауық ақуызына және вакцина компоненттеріне аллергиялық реакциялар болып табылады.

Екпеден бұрын: вакцинациядан бірнеше күн бұрын вирустық инфекциялардан аулақ болу үшін адамдар көп жиналатын жерлерге бармаңыз. Бірнеше күн бұрын сіз аллергияны тудыруы мүмкін тағамды тамақ рационынан алып тастай аласыз. Сондай-ақ, вакцинациядан бір күн бұрын алкогольді ішу ұсынылмайды.

Екпеден кейін: вакцинациядан кейін келесі күні тамақтануды да бақылау керек – цитрустық жемістер, ірімшіктер мен жаңғақтар жеуге қауіпті болуы мүмкін. Күні бойы егу алаңын сулауға және тырнауға болмайды. Температураның жоғарылауына дайын болыңыз. Одан шошудың қажеті жоқ, дене иммунитетті дамытады. Дене қызуын түсіретін дәрі қабылдаудың қажеті жоқ.

Тұмауға қарсы вакцинация бойынша жиі қойылатын сұрақтарға жауаптар:

1. Тұмауға қарсы кімге егу жасау керек?

Әркім тұмаумен ауыруы мүмкін, бірақ кейбір адамдарда ауыр аурудың пайда болу қаупі жоғары. ДДҰ егде жастағы адамдарға, жас балаларға, жүкті әйелдерге және денсаулығына байланысты белгілі бір проблемалары бар адамдарға вакцинацияны ұсынады. Бұл топтар тұмаудың ауыр асқынуларының даму қаупіне көбірек ұшырайды, сондықтан көптеген елдерде олар вакцинацияға тиетін басым топтардың бірі болып табылады. Сондай — ақ, медицина қызметкерлері оларды қорғау үшін де, вирусқа осал пациенттерді жұқтыру қаупін азайту үшін де вакцинациялануы керек.

2. Тұмау шынымен де қауіпті ме?

Тұмау, әсіресе қарт адамдар, жас балалар, жүкті әйелдер және қант диабеті, жүрек ауруы немесе өкпенің созылмалы обструктивті ауруы сияқты созылмалы аурулары бар адамдар арасында ауыр жағдай мен өлімнің дамуына әкелуі мүмкін. Көптеген елдерде вакцинациямен қамту төмен болғандықтан, әр қыс мезгілінің басталуымен, жоғары қауіпті топтарда, өкінішке орай, тұмаудан жаңа өлім күтуге болады.

3. Тұмауға қарсы вакцина қаншалықты тиімді?

Тұмауға қарсы вакцина - тұмаудың алдын алуға және ауыр асқынулар мен тіпті өлім қаупін азайтуға арналған ең жақсы құрал. Әр жылдардағы вакцинаның тиімділігі әр түрлі болуы мүмкін, бұл айналым вирусының түрлеріне және олардың вакцина компоненттеріне сәйкестігіне байланысты болады. Сонымен қатар, тиімділік вакцинацияланған адамның денсаулығы мен жасына, сондай-ақ вакцинациядан кейінгі уақытқа байланысты. Орташа алғанда, вакцина 18-64 жас аралығындағы сау ересектерде инфекция таралуының шамамен 60% - ын болдырмайды. Тұмауға қарсы вакцина вакцинациядан шамамен 14 күн өткен соң тиімді болады.

4. Вакцина тұмауды тудыруы мүмкін бе?

Вакцинаны енгізу тұмауды тудыруы мүмкін емес, өйткені оның құрамында тірі вирус жоқ.

5. Неліктен әр қыста егуді жасау қажет?

Тұмау вирустары үнемі өзгеріп отырады және жыл сайын әртүрлі штамдар айналымы болуы мүмкін. Сонымен қатар, вакцинациядан иммунитет уақыт өте келе әлсірейді. Тұмауға қарсы маусымдық вакцинациялардың құрамы жыл сайын осы кезеңде айналымдағы вирустардан ең көп қорғауды қамтамасыз ету үшін жаңартылады.

6. Тұмауға қарсы екпе жасау қандай уақытқа дейін кеш емес?

Тұмау маусымы басталғанға дейін егу жасаған дұрыс. Тұмауға қарсы вакцинация науқандары әдетте қазан-қараша айларында, вирустың маусымдық айналымы басталғанға дейін өтеді. Алайда, вирус қазірдің өзінде айналымда болса да, вакцинаны алу ешқашан кеш емес; вакцинация сіздің ауырмау мүмкіндігін арттырады және тұмаудың ауыр зардаптарының қаупін азайтады.

7. Тұмауға қарсы вакцина қауіпсіз бе?

Маусымдық тұмауға қарсы вакцина 50 жылдан астам уақыт бойы қолданылып келеді. Вакцинаны миллиондаған адамдар алады және оның қауіпсіздігі уақыт өте келе тексеріледі. Жыл сайын дәрі-дәрмектерді реттейтін ұлттық органдар жаңа вакцинаны лицензия бермес бұрын мұқият зерттейді. Сондай-ақ, елдерде тұмауға қарсы иммунизациядан кейін теріс құбылыстардың барлық жағдайларын бақылау және зерттеу жүйелері бар.